

2019 ÉVI ÉVES ÖSSZEFOGLALÓ

EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ERŐSEBB JOGOKÉRT

European Data Protection Board
2019. évi éves összefoglaló

EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ERŐSEBB JOGOKÉRT

Further details about the EDPB can be found on our website at edpb.europa.eu.

Előszó

Az Európai Adatvédelmi Testület feladata az adatvédelmi szabályok következetes alkalmazásának biztosítása az Európai Gazdasági Térség területén. Ezt rögzíti az általános adatvédelmi rendelet, amely megnyitotta az utat az érintettek jogai tiszteletben tartásának új korszaka előtt.

Az általános adatvédelmi rendelet nem csak azért értékes, mert az egész EGT-re kiterjedő összehangolt adatvédelmi keretet hozott létre, amely kibővítette és megerősítette a nemzeti adatvédelmi hatóságok hatásköreit. Az általános adatvédelmi rendelet hatálybalépése arra is ösztönözte az egyéneket és szervezeteket egyaránt, hogy jobban tisztában legyenek az adatvédelmi jogokkal. Ez fontosabb, mint valaha, mivel az életünk szinte minden területén egyre több adatokon alapuló technológia jelenik meg.

Az általános adatvédelmi rendelet hatálybalépésének második évfordulójához közeledve meg vagyok győződve arról, hogy az EGT adatvédelmi hatóságai közötti együttműködés egy közös adatvédelmi kultúra kialakulását fogja eredményezni. Bizonyos kihívások továbbra is fennállnak, azonban az Európai Adatvédelmi Testület dolgozik ezek megoldásán, annak biztosítása érdekében, hogy az együttműködési eljárás kulcsfontosságú fogalmait következetesen alkalmazzák.

Az Európai Adatvédelmi Testület tevékenységei során iránymutatások és vélemények elfogadásával járul hozzá az általános adatvédelmi rendelet következetes értelmezéséhez. 2019-ben öt új iránymutatást fogadtunk el olyan témákban, mint a beépített és alapértelmezett

adatvédelem, a személyes adatok tárolásának megszüntetéséhez való jog, emellett két iránymutatást fogadtunk el a konzultációt követő végleges változatban. 16 véleményt is elfogadtunk, többek között az adatvédelmi hatásvizsgálatokról, a magatartási kódexet ellenőrző szervezetek akkreditálási követelményeiről, valamint az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv és az általános adatvédelmi rendelet közötti kölcsönhatásról.

Erre az Európai Adatvédelmi Testület valamennyi tagjának következetes erőfeszítésének köszönhetően kerülhetett sor, amihez nagyban hozzájárult az érdekelt felek rendezvények, műhelytalálkozók és felmérések során történő, fokozott szerepvállalása.

Az előttünk álló év tekintetében úgy érezzük, felkészültünk a kétéves munkaprogramunk lezáratlan kérdéseinek megoldására. Folytatjuk az iránymutatások elfogadását, a határokon átnyúló jogérvényesítéssel kapcsolatos együttműködés ösztönzését, valamint továbbra is tanácsadással segítjük az uniós jogalkotót adatvédelmi kérdésekben.

Egyre több harmadik ország fogad el adatvédelmi jogszabályokat. Ezek az országok ilyenkor gyakran az általános adatvédelmi rendelet alapelveire alapozzák jogszabályaikat. Bizakodó vagyok a tekintetben, hogy az érintettek jogainak védelme a nem túl távoli jövőben globális normává válik. Ez megteremti a biztonságosabb adatáramlás és a fokozott átláthatóság, valamint a jogállamiságba vetett bizalom alapjait.

Andrea Jelinek
Az Európai Adatvédelmi Testület elnöke

2

2019 – áttekintés

2.1. ELJÁRÁSI SZABÁLYZAT

Az Európai Adatvédelmi Testület legfontosabb működési szabályait felvázoló [eljárési szabályzatot](#) a 2018. május 25-i első plenáris ülésen fogadták el.

Az Európai Adatvédelmi Testület 2019-ben felülvizsgálta eljárési szabályzatának 8., 10., 22. és 24. cikkét, amelyek a megfigyelői státusz megadására vonatkozó követelmények egyértelművé tételére, a vélemények elfogadását követő eljárásokra, valamint az Európai Adatvédelmi Testület plenáris ülésein folyó szavazási eljárásokra irányultak.

Az Európai Adatvédelmi Testület módosította az eljárési szabályzat 37. cikkét, és összehangolt felügyeleti bizottságot hozott létre az uniós intézményekben, uniós szerveknél, irodákban és ügynökségeknél használatos

nagy teljesítményű információs rendszerek általi adatfeldolgozással összefüggésben.

2019-ben e bizottság feladata volt az IMI-rendszer és az Eurojust összehangolt felügyelete. 2020-ban ez a feladatkör az Európai Ügyszégre (EPPO) is kiterjed majd. A jövőben az uniós szervek, irodák és ügynökségek nagy méretű uniós információs rendszereinek teljes, összehangolt felügyelete fokozatosan átkerül ehhez a bizottsághoz.

2.2. AZ EURÓPAI ADATVÉDELMI TESTÜLET TITKÁRSÁGA

Az Európai Adatvédelmi Testület titkársága biztosítja, hogy az Európai Adatvédelmi Testület valamennyi tevékenysége megfeleljen az Európai Adatvédelmi Testületre, mint saját eljárési szabályzattal rendelkező uniós szervre alkalmazandó

jogi keretnek. A titkárság az egységességi vélemények és határozatok fő előkészítőjeként tevékenykedik, valamint az intézmény tudásállományának nyilvántartójaként működik, biztosítva a dokumentumok időbeli következetességét. Az Európai Adatvédelmi Testület titkárságának szerepe az is, hogy megkönnyítse az Európai Adatvédelmi Testület számára a méltányos és hatékony döntéshozatalt, valamint az, hogy a világos és következetes kommunikáció platformjaként szolgáljon.

Tevékenységei részeként az Európai Adatvédelmi Testület titkársága olyan informatikai megoldásokat dolgozott ki, amelyek lehetővé teszik az Európai Adatvédelmi Testület tagjai közötti hatékony és biztonságos kommunikációt, ideértve a belső piaci információs rendszer (IMI) alkalmazását is.

Az Európai Adatvédelmi Testület titkársága 2019-ben 11 plenáris ülést és 90 szakértői alcsoporthoz szervezett. A különböző szakértői alcsoporthoz az adatvédelem konkrét területeire szakosodnak, és segítik az Európai Adatvédelmi Testületet feladatainak ellátásában.

Végezetül az Európai Adatvédelmi Testület titkársága segíti az elnököt a plenáris ülések előkészítésében és az azokon történő elnöklésben és felszólalásokban.

2.3. AZ EURÓPAI ADATVÉDELMI TESTÜLET TEVÉKENYSÉGEI 2019-BEN

2.3.1. Általános útmutatás

2019-ben az Európai Adatvédelmi Testület **öt új iránymutatást** fogadott el azzal a céllal, hogy tisztázza az általános adatvédelmi rendelet több rendelkezését. Az elfogadott iránymutatások az alábbiakra irányultak: a nemzeti és európai szintű magartatási kódexek és ellenőrző szervek, valamint a személyes adatok bizonyos körülmények közötti – nevezetesen az online szolgáltatások videokészülékeken keresztül – történő feldolgozásának egyértelművé tétele, a beépített és alapértelmezett adatvédelem elvei, valamint az elfeledtetéshez való jog

keresőmotorok általi érvényesítése.

Ezenkívül az Európai Adatvédelmi Testület nyilvános konzultációkat követően jóváhagyott **három** 2018-ban elfogadott, végleges formáját 2019-ben elnyerő **iránymutatást**. Ezek az iránymutatások pontosítják az akkreditációs és tanúsítási kritériumokat, valamint az általános adatvédelmi rendeletben meghatározott területi hatályt.

Az Európai Adatvédelmi Testület [ajánlást](#) is kibocsátott az adatvédelmi hatásvizsgálat hatálya alá tartozó adatkezelési műveletek vonatkozásában az európai adatvédelmi biztos által benyújtott jegyzék tervezetéről.

2.3.2. Egységességi vélemények

Az Európai Adatvédelmi Testület **egységességi véleményeket** ad ki azzal a céllal, hogy biztosítsa az általános adatvédelmi rendelet határon átnyúló vonatkozású esetekben történő következetes alkalmazását. Az illetékes felügyeleti hatóságnak a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell vennie a véleményt.

2019-ben az Európai Adatvédelmi Testület **16 egységességi véleményt** fogadott el. Ezekből nyolc a felügyeleti hatóságok által benyújtott, adatvédelmi hatásvizsgálat hatálya alá tartozó, és az az alól mentesülő adatkezelési műveletekre vonatkozó jegyzéktervezetekre vonatkozott. A többi vélemény az alábbiakra terjedt ki: személyes adatok továbbítása EGT-beli és nem EGT-beli pénzügyi felügyeleti hatóságok között, az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv és az általános adatvédelmi rendelet közötti kölcsönhatás, az általános szerződési feltételek, a kötelező erejű vállalati szabályok, az illetékes hatóságok hatáskörei, valamint az ellenőrző testületekre vonatkozó akkreditációs kritériumok.

Az Európai Adatvédelmi Testület vitarendező testületként is működik, és **kötelező erejű határozatokat** bocsát ki. 2018. május 25. óta azonban nem került sor vitarendezésre. Ez

arra enged következtetni, hogy a felügyeleti hatóságoknak eddig sikerült megállapodniuk minden, jelenleg folyamatban lévő, határokon átnyúló ügyben.

2.3.3. Jogalkotási konzultáció

Az Európai Adatvédelmi Testület tanácsot ad az Európai Bizottságnak a személyes adatok védelmével kapcsolatos bármely kérdésben, ezen belül a harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek adatvédelmi normái szintjének megfelelősége tekintetében is. Az Európai Adatvédelmi Testület 2019-ben jelentéseket adott ki az EU-USA adatvédelmi pajzsra vonatkozó megfelelőségi határozat tekintetében az Európai Bizottság által a határozat megalapozottságának és gyakorlati végrehajtásának értékelése céljából végzett [második](#) és [harmadik éves felülvizsgálatáról](#).

Az Európai Adatvédelmi Testület emellett az Európai Bizottság Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóságának kérésére [véleményt](#) adott ki a klinikai vizsgálatokról szóló rendelet és az általános adatvédelmi rendelet közötti kölcsönhatásról.

Az Európai Adatvédelmi Testület a [2018/1725/EK rendelet](#) 42. cikke szerinti jogalkotási konzultáció hatálya alá is tartozik. Ez lehetővé teszi az európai adatvédelmi biztos és az Európai Adatvédelmi Testület számára, hogy **közös vélemény** kiadása céljából összehangolják munkájukat. 2019-ben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos [közös véleményt](#) fogadott el az e-egészségügyi digitális szolgáltatási infrastruktúra adatvédelmi vonatkozásairól. E vélemény kibocsátása az Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóság felkérésére is reagált.

Az Európai Adatvédelmi Testület saját kezdeményezésű [nyilatkozatot](#) is elfogadott az elektronikus hírközlési adatvédelmi rendeletjavaslatról, valamint egy [hozzájárulást](#) bocsátott ki a számítástechnikai bűnözésről szóló Budapesti Egyezmény adatvédelmi vonatkozásairól.

2.3.4. Egyéb dokumentumok

2019-ben az Európai Adatvédelmi Testület **két nyilatkozatot** fogadott el. Az [első](#) az adójogszabályoknak a külföldi számlával rendelkező adóalanyok általi betartásáról szóló amerikai

törvényre (FATCA) vonatkozott, az Európai Parlamentnek a FATCA uniós polgárokra gyakorolt káros hatásairól szóló európai állásfoglalását követően. A [második](#) a személyes adatok politikai kampányok során történő felhasználásáról szólt a 2019-es európai parlamenti választások és más uniós belüli és azon túli választások fényében.

A megállapodás nélküli brexit esetén felmerülő kérdések megválaszolására az Európai Adatvédelmi Testület **két tájékoztatót** fogadott el az EGT-ből az Egyesült Királyságba irányuló, az általános adatvédelmi rendelet szerinti [adattovábbításokról](#), valamint a [kötelező erejű vállalati szabályokról](#), amelyekkel kapcsolatban az Egyesült Királyság Információs Biztosának Hivatala látja el a felügyeleti hatósági teendőket.

Az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottsága kérésére az Európai Adatvédelmi Testület kiadta az [általános adatvédelmi rendelet végrehajtásáról szóló LIBE-jelentést](#), amely áttekintést nyújt az általános adatvédelmi rendelet végrehajtásáról és érvényesítéséről, amely kiterjed mind az együttműködési mechanizmusra, mind a megállapítások egységességére.

2019. július 9-én az Európai Adatvédelmi Testület elnöke szóbeli előadást tartott az Európai Unió Bírósága előtt, amely szóbeli előadást kért a [C-311/18 \(Facebook Írország és Schrems\) ügyben](#).

2.4. KONZULTÁCIÓK

Az iránymutatások előzetes elfogadását követően az Európai Adatvédelmi Testület **nyilvános konzultációkat** szervez annak érdekében, hogy az érdekelt felek és a polgárok megoszthassák nézeteiket, és további elemekkel segíthessék az iránymutatások kidolgozását. 2019-ben az Európai Adatvédelmi Testület [öt ilyen konzultációt](#) indított a magatartási kódexekről, a tanúsítási kritériumokról, a személyes adatok online szolgáltatások és videoeszközökben történő feldolgozásáról, a beépített és alapértelmezett adatvédelemről, valamint a személyes adatok tárolásának megszüntetéséhez való jogról szóló iránymutatásai tekintetében.

Az Európai Adatvédelmi Testület **rendezvényeket szervez** az

érdekelt felek számára, hogy összegyűjtse a kulcsfontosságú kérdésekkel kapcsolatos véleményeket, és tájékoztatást nyújtson a jövőbeli iránymutatások kidolgozásáról. Az Európai Adatvédelmi Testület 2019-ben három ilyen eseményt szervezett, amelyek középpontjában a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló felülvizsgált irányelv (PSD2), az adatkezelők és adatfeldolgozók fogalma és feladatai, valamint az érintettek jogai álltak.

Az Európai Adatvédelmi Testület tevékenységeinek éves felülvizsgálata keretében – amelyet az általános adatvédelmi rendelet 71. cikkének (2) bekezdése ír elő – az Európai Adatvédelmi Testület két egymást követő évben végzett **felmérést** az **érdekeltel körében**. Az Európai Adatvédelmi Testület iránymutatásainak tartalmára és elfogadási folyamatára összpontosító felmérés annak megértését célozta, hogy az érdekelt felek milyen mértékben tartják hasznosnak és praktikusnak az iránymutatásokat az általános adatvédelmi rendelet rendelkezéseinek értelmezése során.

A válaszadók között voltak a pénzügyi, banki és biztosítási ágazatban, a nagy- és kiskereskedelemben, az információs technológiákban, a humán egészségügyi és szociális ellátási tevékenységek, valamint az alapvető jogok területén aktív szervezetek és vállalatok. A válaszadók többsége európai székhelyű, és több mint 60 %-a kisebb szervezetet képviselt.

A felmérésben részt vevő érdekelt felek 64 százaléka hasznosnak találta az iránymutatásokat, ugyanakkor 46 százalékuk vélte úgy, hogy ezek kellőképpen pragmatikusak. Közel 80 százalékuk tartotta az iránymutatásokat könnyen hozzáférhetőnek; ez növekedést jelentett a 2018. évi 64 %-hoz képest. A többi pozitív visszajelzés az iránymutatás valós életből vett példáira és a nemzeti széttagoltságot megakadályozó széles alkalmazhatóságára utalt.

A válaszadók további értelmező munkát szorgalmaztak, hogy tisztázzák egyebek mellett az adatkezelő és adatfeldolgozó közötti különbséget és a jogos érdek jogalapját. Az általános adatvédelmi rendeletnek való megfelelés továbbra is kihívást jelent a kis- és középvállalkozások számára, azonban az érdekelt felek megjegyezték, hogy az Európai Adatvédelmi Testület iránymutatásai hasznos eszközt jelentenek alkalmazásának

támogatásához. Összességében az érdekelt felek 40 %-a a konzultációs folyamatot a megfelelőtől kielégítőig terjedő skálán minősítette.

2.5. A FELÜGYELETI HATÓSÁGOK TEVÉKENYSÉGE 2019-BEN

Az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagállamainak illetékes hatóságai szorosan együttműködnek az általános adatvédelmi rendelet keretében annak biztosítása érdekében, hogy az egyének adatvédelmi jogai következetes védelemben részesüljenek az EGT területén. A felügyeleti hatóságok egyik feladata, hogy segítséget nyújtsanak egymásnak és koordinálják a döntéshozatalt a határokon átnyúló adatvédelmi ügyekben.

A beszámolási időszakban a felügyeleti hatóságok bizonyos nehézségekkel találkoztak az együttműködést és egységes alkalmazást célzó mechanizmus végrehajtása során. Konkrétan arra derült fény, hogy a nemzeti eljárási jogszabályok eltérései hátráltatják az együttműködési mechanizmust, a panaszkezelési eljárásokat, az eljárások résztvevőinek álláspontját, az elfogadhatósági kritériumokat, az eljárások időtartamát, a határidőket stb. érintő különbségek miatt.

Ezen túlmenően a felügyeleti hatóságokra az általános adatvédelmi rendelet által ruházott hatáskörök és feladatok hatékony alkalmazása nagyban függ a rendelkezésükre álló erőforrásoktól. Ez különösen érvényes az egyablakos ügyintézési mechanizmusra, amelynek sikere attól függ, hogy a felügyeleti hatóságok mennyi időt és erőfeszítést tudnak szánni az egyes ügyekre és az együttműködésre.

A nehézségek ellenére az Európai Adatvédelmi Testület meg van győződve arról, hogy a felügyeleti hatóságok közötti együttműködés közös adatvédelmi kultúrát és következetes ellenőrzési gyakorlatokat fog eredményezni. Az egyetlen és egységes szabályrendszer előnyösnek bizonyult az EGT-n belüli adatkezelők és -feldolgozók számára, nagyobb jogbiztonságot eredményezve. Ez a szabályrendszer azoknak az egyéneknek is az előnyére vált, akik az őket érintettként megillető jogok megerősítését tapasztalták.

Az általános adatvédelmi rendelet hatálybalépése óta 807 határon átnyúló együttműködési eljárásra került sor az IMI-rendszerben, ezekből 585 ügy 2019-ben indult. E határon átnyúló együttműködési eljárások közül 425-re panasz alapján került sor, miközben a többi eljárás kiindulópontja más forrás volt, például: vizsgálatok, jogi kötelezettségek vagy médiabeszámolók.

Az **egyablakos ügyintézési mechanizmus** a legfőbb felügyeleti hatóság és az érintett felügyeleti hatóságok közötti együttműködést követel meg. A vizsgálatot a legfőbb felügyeleti hatóság vezeti, amely kulcsszerepet játszik az érintett felügyeleti hatóságok közötti konszenzus kialakításának folyamatában, amellett, hogy az adatkezelő vagy -feldolgozó tekintetében összehangolt döntés elérésére törekszik. 2019 végéig a felügyeleti hatóságok 142 egyablakos eljárást kezdeményeztek, amelyek közül 79 esetben hoztak végleges határozatot.

A **kölcsönös segítségnyújtási eljárás** lehetővé teszi a felügyeleti hatóságok számára, hogy a hatékony együttműködés érdekében tájékoztatást vagy egyéb intézkedéseket kérjenek a többi felügyeleti hatóságtól. 2018. május 25-e óta 2 542 kölcsönös segítségnyújtási eljárás

indult. Ezen eljárások túlnyomó többsége (2 427) informális konzultációs eljárás, 115 pedig hivatalos felkérés volt.

A felügyeleti hatóságok 2019-ben nem hajtottak végre **közös műveleteket**.

Az általános adatvédelmi rendelet keretében különböző korrekciós intézkedések állnak a nemzeti felügyeleti hatóságok rendelkezésére. A felügyeleti hatóságok 2019-ben az **általános adatvédelmi rendelet** számos **megsértését** állapították meg, és következetesen gyakorolták korrekciós hatáskörüket.

A rendelet megsértése közé tartozott az olyan rendelkezések végrehajtásának elmulasztása, mint az alapértelmezett és beépített adatvédelem, a hozzáférési jog vagy a törléshez való jog. Sok esetben tárták fel az adatvédelmet biztosító, megfelelő technikai és szervezési intézkedések hiányát, ami adatsértésekhez vezetett. Számos jelentős incidensben merült fel különleges adatkategóriák, mint például politikai vélemények, hitelinformációk vagy biometrikus adatok – feldolgozása. A megbírságotak között egyaránt volt magánszektorbeli és közszférabeli szervezet.

A 2020. évre vonatkozó fő célkitűzések

2019 végére – a [munkaterv](#) félidejében – az Európai Adatvédelmi Testület jelentős előrelépést tett a kitűzött célok megvalósítása terén, és jó ütemben halad afelé, hogy a második munkaévben mindegyiket megvalósítsa.

2020-ban az Európai Adatvédelmi Testület arra törekszik majd, hogy iránymutatást nyújtson az adatkezelőkről és adatfeldolgozókról, az érintettek jogairól és a jogos érdek fogalmáról. Fokozni fogja tevékenységét a fejlett technológiákkal – például a hálózatba kapcsolt járművekkel, blokklánccal, mesterséges intelligenciával és digitális asszisztensekkel – kapcsolatosan.

Az Európai Adatvédelmi Testület továbbra is tanácsot

fog adni az Európai Bizottságnak olyan ügyekben, mint az elektronikus bizonyítékokhoz való határon átnyúló adathozzáférés iránti kérelmek, a harmadik országokba irányuló adattovábbításokra vonatkozó megfelelőségi határozatok felülvizsgálata vagy bevezetése, valamint a Kanada és az Európai Unió közötti, az utas-nyilvántartási adatok továbbításáról és feldolgozásáról szóló megállapodás (PNR-megállapodás) esetleges felülvizsgálata.

A munkatervben felvázolt munka mellett az Európai Adatvédelmi Testületnek – saját kezdeményezésére és az Európai Bizottsággal folytatott konzultációt követően – 2020-ban iránymutatást kell nyújtania a Covid19 elleni küzdelem során felmerülő, adatvédelemre gyakorolt hatásokra.

Az Európai Adatvédelmi Testület elkötelezett az érdekelt felekkel fennálló kapcsolatok elmélyítése és új kapcsolatok kifejlesztése mellett is. Az Európai Adatvédelmi Testület tagjai, valamint elnöke és alelnökei továbbra is részt vesznek a tevékenységükkel összefüggő konferenciákon és előadásokon.

Az Európai Adatvédelmi Testület titkársága folytatja az összehangolt kommunikációs megközelítést. Ennek részeként továbbra is ösztönözni kell a nyilvánosság részvételét az Európai Adatvédelmi Testület tevékenységében annak a közösségi médiában való jelenléte révén, valamint fokozni kell az együttműködést a felügyeleti hatóságokkal. Ennek érdekében az Európai Adatvédelmi Testület fenntartja és megerősíti a felügyeleti hatóságok sajtó- és kommunikációs tisztviselőinek hálózatát.

Elérhetőség

Postai cím:

Rue Wiertz 60, B-1047 Brussels, Belgium

Az iroda címe:

Rue Montoyer 30, B-1000 Brussels, Belgium

E-mail:

edpb@edpb.europa.eu

